

și putere am iarăș să-L iau“ (Ioan 10, 17. 29). Isus știe, că vorba asta îi va întărâta cumplit pe protivnicii Săi. Mulți din ei s'au și întărâtat zicând: „El drac are și este nebun, pentruce-L ascultați?“ Și „iarăș au luat petri, ca să arunce asupra Lui“ (Ioan 10, 20. 31). Isus știe că, din pricina adevărului mărturisit, Îl așteaptă moartea, dar -- numai adevărul duce la mântuire.

Și iată ce cetim în Faptele Apostolilor, capitoul 13, 28—31: Poporul iudovesc, „negăsind nici o vină de moarte“ în Isus Cristos, „a cerut dela Pilat, ca El să fie omorât. Și când au săvârșit toate cele scrise despre Dânsul, luându-L jos de pe lemn L-au pus în mormânt. Dar Dumnezeu L-a înviat din morți“. Așa s'a adevărit ne mai auzita vorbă de mai nainte a lui Isus, că El va fi „omorât și a treia zi va învia“ (Mat. 16, 21). Prin faptul acesta este dovedit pe totdeauna, că adevăratul Dumnezeu este numai Acela, pe care ni-L arată întreaga sfânta Scriptură sau sfânta Biblie. Învierea lui Isus Cristos dă credinței noastre temelia cea mai trainică. Ba ea dovedește și celei mai slabe minți omenești, că noi nu mai credem, că este un Dumnezeu adevărat, ci și știm cu toată hotărârea, că El este, pentrucă, în învierea lui Isus Cristos, Îl pipăim aieva cu degetul, Îl vedem aieva cu ochii. Cu tot dreptul zice sfântul apostol Petru: „Printr'Însul (Isus Cristos) ați crezut în Dumnezeu, care L-a înviat din morți“ (I. epist. 1, 21). Credința noastră în unul și adevăratul Dumnezeu nu este numai o închipuire sau orbecare prin întuneric, ci ea este hotărâta știință întemeiată pe fapte, cari nici într'un chip nu să pot întuneca ori răsturna.

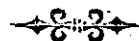
b) Isus Cristos dovedește, prin învierea Sa din morți, că El este cu adevărat trimis de Dumnezeu Tatăl, ca să ne învețe curat numai învățături dumnezești, slobode de orice rătăcire.

Isus zice singur: „A Mea învățatură nu este a Mea, ci a celei care m'a trimis“ (Ioan 7, 16). Și tot El singur zice: „Eu dela Mine nu am grăit, ci Tatăl celce m'a trimis pe Mine, El singur Mi-a dat poruncă ce să zic și ce să grăesc, și știu că porunca Lui este viață vecinică. Deci celece Eu le grăesc, le grăesc așa precum Mi-a spus Mie Tatăl“ (Ioan 12, 49. 50). Și tot Isus singur zice: „Cuvântul pe care-l auziți, nu este al Meu, ci al Tatălui care M'a trimis pe Mine“ (Ioan 14, 24). Mai lămurit decât așa nu să poate spune, că Isus Cristos a venit și a învățat numai cuvinte sau învățături curat dumnezești și slobode de orice rătăcire.

Mare de tot este lucrul acesta, și au cutezat ei și alți învățatori să-l spue. Așa, de pildă, Zoroastru ori Zaratustra, care i-a învățat o lege păgânească pe Bactrii, Mezii și Perșii cei din

vechime, a spus, că el a primit învățăturile sale dela zeul fruntaș Ormuzd. Tot așa Mohamed, prorocul și învățatorul legii turcești, a spus, că el a fost trimis de Dumnezeu să-i învețe pe Turci așa dupăcum i-a învățat; dar deosebirea cea mare dintre acești învățatori și Isus este aceea că, pe când spusa lor nu s'a adevărit cu nimic, spusa lui Isus Cristos a fost întărită și pecetluită cu pecetea dumnezească a învierii Lui din morți. Cine cearcă să zică, că în învățatura lui Isus Cristos nu sânt numai adevăruri dumnezești, slobode de orice rătăcire și cu totul curate, sfinte și vecinice, acela se face de răs și nu poate fi ținut de om cu mintea întreagă.

(Urmează)

Educațiunea religioasă în familie.

1. Baza și scopul.

Religiunea să țină de cele mai interne și personale cereri ale omului.

Pentru metodică învățământului religiei, claritatea dezvoltării religioase a copilului este de deosebită importanță.

În jurul religiozității copilului, psihologii și-au pus întrebarea: oare copilul aduce religiunea cu venirea sa pe lume, ori născutul e o „*tabula rasa*“, care, mai întâi, prin recepțiune, prin influința lumii din afară o primește. Părerea primă mai de mult era generală, ba și azi, în cercuri largi, e lătită. Ea însă e nepsihologică. Părerea a doua, dacă ar susta, pentru pedagogie ar fi o greutate înfinită, pentru chestiunea, că: ce conținut să va proiecta oare în sufletul copilului? Și răspunsul la aceasta nu ar putea prezenta alta decât un monstru.

Deci nici *empirismul* lui Herbert, care consideră sufletul ca o tablă nescrisă, nici *nativismul* reprezentat prin Rousseau nu are drept, ci ambii acești factori trebuie să conlucre. W. Stern se exprimă, referitor la aceasta, în mod foarte intuitiv, susținând, că psihicul nu e nici ceară, nici diamant, ci e o sămânță. Conform teoriei acesteia să susține deci cu tărie, că stăruințele și aptitudinile interne atâta timp stau latente, cât timp le lipsește motorul din afară, care să le aducă la viață. Iar motorul și mântuitorul acestor stăruințe și aptitudini în amortire este educațiunea.

Unde am avea să căutăm deci baza educațiunei religioase? La aceasta răspundem: spiritul religios, ce influențează întreagă educațiunea copilului, infiltrat prin educațiunea părinților, este aci temelnic și hotărâtor.

Principiile educațiunei religioase, în casa părintească, încep a să aplica încă înainte de nașterea copilului. Simțemintele viitoare mame, dupăcum în viitorul său flu privește un dar dumnezeesc ori o nouă sarcină a vieții, nu rămân fără influință. Și când copilul vede lumina zilei, iubirea și sinceritatea îngrijirei materne, tonul blând și dulce în care îi grăește mama, îi imprimă simțământul instinctiv al siguranței și scutintei părintești, ceea ce, desigur, constituie o parte a simțământului religios. Educațiunea generală încă la copiii mici trebuie să fie străbătută de o seriozitate sfântă; încă după cea dintâi opreliște, ori cea dintâi pedeapsă, un grai divin par'că

soptește: să știi, că în momentul, când îți pedepsești copilul, tu reprezinți o funcțiune a lui Dumnezeu; acela îți conduce mâna ta și-ți cumpără pedepsele tale, și face, ca încă în mânia iubirea ta să fie vie și să nu teără-sească. Iar dacă odată s'a deșteptat spiritul fraged: intimitatea cu care tu încrucișezi mâinile fiului tău și cu care îl înveți a îngâna prima rugăciune; pietatea, cu care tu-i vorbești despre Părintele cel bun din ceruri, felul cum tu admiți ori refuzezi ceva fiului tău: — acestea toate aparțin educațiunii religioase. Dar, mai mult încă: tonul, prin care să cerne armonia dintre tată și mamă, felul, cum părinții își săvârșesc lucrul zilnic, credința și resemnarea în faptele tale: acelea toate sânt colaboratori muți la educațiunea spirituală religioasă și morală a fiului tău. Chiar cele mai alese facultăți ale vieții noastre își au rădăcina în raportul nostru cu Dumnezeu, în al cărui univers ne știm așezați și avem conștiința, că opera lui, în ultimul plan, noi o urmăm. în tot ce sântem și ce facem.

În nex cu acestea vom mai lămuri încă întrebarea: cum să va stabili armonia între acțiunile părintești și alte deprinderi individuale ale copilului, sub raport religios? E cert, că simțemintele religioase prin experiențele vieții, prin lectură și prin contactul cu alți oameni să pot adânci, și prin acestea poate copilul a dobândi puteri nouă și poate apuca doară pe cai nouă. El va trebui, însă, ca toate acestea, ca ceva natural, să le zidească pe cel mai profund intern al său. E deja constatat faptul, că copiii au foarte multe simțeminte pentru aceea, că ce săvârșim în direcțiunea aceasta e în adevăr original și nefalșificat ori e artificial, și conform acestora își normează acțiunile.

Cu baza stă în legătură strânsă scopul educațiunii religioase. Dacă aceeace trebuie să aibă temei în sufletul copilului este religiune, așa trebuie să fie religiune și ceeace voim a deștepta în copilul, ce grabește spre maturitate și perfecțiune religioasă. O circumscriere nimerită a acestui scop s'ar putea face așa: aducerea la perfecțiune în privința religioasă-morală a unei personalități înzestrate cu rezistența internă în contra furtunilor și vicisitudinilor vieții, este scopul educațiunii religioase și morale în casa părintască. Vom susține dar: dacă soarele adevărului a răsărit deja pentru fiul tău, ca el să nu treacă prin viață lipsit de sprijin, să știi, că o mână sigură, care-l conduce, este aci. Și când fiul tău va ajunge a fi ceeace numim personalitate religioasă, atunci, tot mai mult să va întări în el acea minunată presimțire, că ceeace o putere eternă a creat cu o proprietate așa distinsă, are o valoare neperitoare, are menirea a fi nemuritoare.

2. Mijloacele educațiunii religioase.

Deși mai sus s'au atins, în parte, și mijloacele educațiunii religioase, totuș ne vom ocupa cu ele în special. A vorbi despre acestea nu este ușor, fiindcă mijloacele, prin cari să operează în casa părintască, aparțin mai mult inimii decât rațiunii.

„Și unde putem noi afla aceste mijloace educative? Mai întâi vom privi micile pățanii zilnice ale copilului, sub lumină religioasă. În cercul tratării religioase din familie va fi adusă și păpușa fetiței din fereastră și cănele din coliba lui de afara. Din toate lucrurile mici, prin inducțiune, să conducă copilul la existența celor mari; din cele de aproape la cele departe; dela cele văzute la cele nevăzute; la existența, puterea și bunătatea lui Dumnezeu, a Tatălui nostru ceresc.

Între mijloacele educative religioase să numără și poveștile și istorioarele religioase-morale cari, negreșit, aparțin sferei de educațiune familiară.

Mai târziu mari evenimente istorice, ce le învață copilul în școală, personalități istorice, catastrofe mai proaspete, fenomene ca tunetul și trăsnetul, cutremurul de pamânt etc. etc., toate formează și obiectul educațiunii familiare pentru cunoașterea lui Dumnezeu și infiltrarea sentimentelor religioase.

Alt mijloc prețios este rugăciunea, prin care copilul să pune în legătură cu Părintele ceresc, și la care, ce e mai important, au să ia parte și părinții și să să săvârșească cu cuvenita pietate.

Opera religioasă, însă, arc să o încheie cântarea religioasă a mamei, la patul copilului; aceasta îi înalță mai mult sufletul lui sus, sus la Dumnezeu.

Mai avem d'a adauge, că educațiunea religioasă să meargă mână în mână cu cea morală. Și aici, în prima linie, de valoare neprețuită este exemplul. Părinții înșiși să fie deplin morali, dacă pretind că copiii lor să fie morali. Apoi, îndeosebi, pe copiii mai maturi a-i întări în morală prin prezentarea bunului Isus, a prototipului moralei creștinești.

În resumat, așa sânt mijloacele educațiunii familiare religioase nelimitate și diferite; însă unul, ca cel din urmă e cel mai important: toate mijloacele de acest fel vor face greș, dacă nu emanează din spirit religios; nime nu poate împărtași educație religioasă fiului său, dacă el însuș nu este religios.

Dar, de încheiere, nu putem uita trista constatare, că la poporul nostru educațiunea familiară, sub raport moral-religios, lasă foarte mult de dorit.

Nicolae Crișmariu.

Nr. 520 prot. 1914.

Onorată preoțime parohială!

Deși zidirea bisericii dela „Izvorul Miron“ din cauza ploilor și lipsa banilor încă nu este pe deplin terminată, așa că sfințirea dorită nu să poate săvârși, totuș încurajat de interesul și rezultatele obținute cu pelerinările din anii trecuți la „Izvorul Miron“, prin aceasta să aduce la cunoștința On. preoțimii și prin aceasta credinciosului nostru popor din protopresbiteratul Făgetului, precum și a preoților și poporului cu dragoste cătră astfel de manifestări ale simțemintelor religioase de prețutindenea, că la sârbătoarea sf. proroc Ilie, 20. Iulie (2 August) a. c., să va aranja procesiunea obicinuită la biserica dela „Izvorul Miron“ cu următorul program a serviciilor divine:

În ziua sf. proroc Ilie a. c. la „Izvorul Miron“ pe terasa bisericii în lucrare să va celebra sf. liturgie, la caz de împedecare a Prea S. Sale Domnului Episcop diecezan, prin un dignitar episcopesc, asistat de toți preoții de față. După rugăciunea amvonului să va servi sf. Maslu și să vor ceti rugăciuni credincioșilor după trebuințele fiecăruia.

La sf. liturgie bolnavii să pomenesc la ectenia cea mare de cătră cel mai mare, iar după sf. evanghelie la ectenia viilor să vor pomeni viii și după aceea la locul său morții.

În scopul acesta On. preoțime va apela la simțul creștinesc al parohienilor lor, ca dânsii să lase să fie pomeniți atât bolnavii, viii, cât și morții lor, pelângă solvirea modestei taxe de cel puțin câte 40 fileri pentru pomelnicul viilor și al morților și 80 fileri pentru

pomelnicul bolnavilor, în favorul acoperirii speselor de zidire a sf. biserici; iar pentru sf. Maslu să va încasa câte 10 fileri de persoană, tot în scopul aci amintit.

Onorata preoțime va publica aceasta poporului în sfânta biserică în Duminicile înainte de sărbătoarea sf. proroc Ilie, precum și pe altă cale potrivită, apoi va strânge pomelnicile din parohie dimpreună cu sumele încasate, pe care apoi le va subșterne subsemnatului înainte de sărbătoare cu cel puțin 24 ore pelângă un raport.

În considerare, că biserica nou zidită este total lipsită de recuzite, cărți, icoane și ornamentele necesare, On. preoțime este poștită să intervină la poporul credincios, ca să cinstească și din acestea ce va putea.

On. preoțime din comunele învecinate va pleca cu litia în ziua sf. proroc Ilie desdedimineață, iar cei din comunele mai îndepărtate vor combina plecarea așa, ca și dâșii să ajungă la 8 ore în comuna Curtea, de unde apoi toate litile vor pelerina la „Izvorul Miron”.

Pelerinii, cari vor veni cu trenul din părțile Ardealului, precum și cei cari vor veni din părțile Lugojului și a Timișorei vor fi așteptați la gara din Margina la trenurile de dimineața, de unde apoi vor pleca toți peregrinii cu preoții lor în procesiune așa, ca să sosească și dâșii la locul dorit până la 9 ore când să vor începe sf. slujbe.

Ceeace aducându-Vă la cunoștință Vă invit cu dragoste-frățască pe toți, ca să participați la aceasta sărbătoare și să pregătiți și să îndemnați poporul credincios să vină cu dragoste și însuflețire la aceste slujbe dumnezești.

Făget în 27 Iunie 1914.

3—3

Sebastian Olariu,
protopresbiter.

Aviz pentru anul viitor.

Anul școlar 1914/1915 să va începe la 1-a Septembrie v. 1914. Înscrierile să fac de Direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v. 1914.

Pentru a să împedeca o aglomerare prea mare de elevi în clasa I-a comercială și a să putea face o selecțiune mai bună a lor, conferința a adus următoarea hotărâre:

1. Prenotările pentru înscriere în clasa I. comercială să să facă în fiecare an prin cerere înscris până în 15 August st. v. la Direcțiune.

2. Lista celor prenotați să să pertracteze în conferința de începere a anului școlar, în care să va decide eventuala primire sau respingere.

3. Sub nici o împrejurare să nu să primească în clasa I. comercială un număr mai mare de elevi decât cel admis de regulament, adică 50 de elevi.

4. Cei neinsinuați până la terminul fixat în punctul prim, precum și ceice nu vor prezenta la insinuare atestatele cuvenite, pot fi primiți la școală numai în cazuri de tot excepționale.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală sau civilă dela o școală publică. La înscrierea tuturoră să cere *atestat școlar și atestat de botez.*

Examenele supletorii și de emendare să vor ținea în 1, 2 și 3 Septembrie v. 1914. Ceice vor întârzia atât dela acest examen cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de

credință cauza întârzierii. Examenle de privațiști să vor ținea în 6 Septembrie v. 1914. Aceștia au însă a se insinua în persoană la Direcțiune cel mult până în 1 Septembrie v. 1914.

Examenul de corigență de maturitate să va ținea în zilele de 9 și 10 Septembrie v. 1914 la 7 ore dim. Examenul oral de maturitate de emendare să va ținea în 13 Septembrie v. 1914 la 8 ore dimineața.

A) Didactru și taxe școlare.

§ 1. Fiecare elev primit la școala comercială superioară gr. or. română plătește la înscriere o taxă de 10 K.

§ 2. Didactrul anual pentru fiecare clasă e de câte 60 K. de elev.

§ 3. Fiecare elev plătește pentru fondul de penziune al profesorilor anual câte 10 K.

§ 4. Pentru amortizarea edificiului școlar să plătesc anual câte 26 K taxă edilă din patea fiecărui elev.

§ 5. Elevii de confesiuni străine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele înșirate mai sus duble.

§ 6. La înscriere fiecare elev e dator a mai plăti următoarele taxe și competențe în sumă întreagă:

a) 3 K pentru certificat școlar.

b) 1 K pentru biblioteca profesorală și școlară.

c) 1 K pentru anuarul școlai.

d) 2 K pentru societatea de lectură.

e) 9 K taxă de escurziuni și alte cheltueli școlare.

f) 4 K pentru mijloace de învățământ și mobilier.

g) 3.50 K taxă pentru baie.

h) 50 bani pentru locul de patinat.

Total K 120.— și taxa de înscriere 10 K.

Dela plățirea taxelor din punct 6 nu poate fi scutit nici un elev sub nici un titlu.

§ 7. Toate taxele să plătesc la Eforia școlară și Direcțiunea are dreptul a primi și înscrie în școală numai pe acei elevi, cari duc bilet de îndreptățire la înscriere dela Eforia școlară.

8. Scutirea de taxele înșirate în paragrafii precedenți o face Eforia școlară.

B) Taxe de examene.

§ 11. Examenle de primire și examenle de clasă sânt libere de taxă.

§ 12. La examenle de clasă private, de câte un singur obiect, să plătește o taxă de 6 K de fiecare obiect, care revine profesorului examinător din obiectul respectiv, plus taxa de K 14.80 pentru director și certificatul școlar.

§ 13. Privațiștii plătesc pentru fiecare examen de clasă toate taxele înșirate în acești paragrafi, plus taxa de examen de K 80 și taxa de certificat de K 2.30.

§ 14. La examenle de diferență nu să plătește didactru, ci o taxă de examen de K 120 și K 2.30 pentru testimoniul de clasă.

§ 15. Absolvenții școlai au a plăti deodată cu înaintarea cererii pentru examenul de maturitate o taxă de examen de 20 K, taxă de testimoniul de maturitate 6 K și taxă pentru caiete de maturitate 4 K.

La examenle de maturitate din câte unul sau două obiecte, precum și la repetirea examenului întreg, să plătește taxa de 20 K și caietele 4 K.

§ 16. Nimeni nu poate fi scutit de achitarea taxelor înșirate în §§ 12, 13, 14, ci ele trebuiesc achitate complet deodată cu înaintarea cererii concesiunii de examen. La

caz de respingere a cererii, taxele plătite să restituie petentului. Dacă însă petentul nu se supune la examen la termenul fixat din orice cauză, pierde taxele plătite.

§ 18. Elevii de confesiuni străine decât cea greco-orientală, greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele de examene duble.

C) Taxe de certificate școlare.

§ 19. Libere de taxe sânt numai conduitele semestrale și certificatele școlariilor ordinari dela finea anului.

§ 20. Oricare alte certificate sânt supuse la taxe, și anume:

a) Certificat anual sau semestral de pe unul din cei 3 ani ultimi costă 2 K plus timbru 30 bani.

b) Certificat de frecvență, de moralitate etc. costă 1 K plus timbru 30 bani.

c) Extras de pe certificatul de maturitate costă 5 K plus timbru 1 K.

d) Certificate speciale de altă natură costă 5 K plus timbru 1 K.

§ 21. Dacă certificatul cerut e mai vechi ca de pe cei trei ani din urmă, taxa să plătește îndoiti.

§ 22. Toți ceilalți elevi, cari doresc să fie scutiți de didactru, vor înainta până cel mai târziu în 30 Septembrie v. pentru semestrul I. și până cel mai târziu în 28 Februarie v. pentru semestrul II., direct la Eforia școlară petițiuni speciale înzăstrate cu atestat de paupertate, respective în caz de avere cu extras dela cartea funduară și cu testimoniul sau conduita școlară. Petițiunile înaintate după aceste termene nu să vor lua în considerare. Acei școlari, cari n'au din studii cel puțin nota „Bine“ și moralitatea „bună“, nu vor fi scutiți de didactru.

§ 23. Scutiri să pot face absolut numai dela plățirea didactrului școlar. Celelalte taxe sânt obligați să le plătească toți școlarii fără deosebire și dela plățirea aceloră nu poate fi nimenea dispensat sub nici o împrejurare.

§ 24. Didactrul și taxele școlare arătate să achită la cassa Eforiei școlare în chipul următor:

1. Până la 5 Septembrie v. toate taxele laterale; fără plățirea cel puțin a acestor taxe nici un elev nu va fi înscris.

2. Jumătate din suma didactrului să va plăti până cel mai târziu la 31 Dec. v.

3. A doua jumătate a didactrului să va plăti până cel mai târziu la 31 Martie v.

Acei școlari, cari nu vor achita didactrul până la termenele arătate, vor fi îndepărtați din institut și despre această îndepărtare va fi încunoștințat părințele, tutorul sau îngrijitorul respectivului elev. Restanțe sau amânări de plată nu să admit.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alătura cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlii comerciale, fiecare e dator a și le procura la intrarea în școală, fiind obligatorii pentru toți elevii. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlariilor să se adreseze la Direcțiune.

1—3

Nr. 274 M. 1914.

Convocare.

Pe temeiul mandatului primit dela Prea Veneratul Conzistor mitropolitan convoc delegații conferințelor și ai reuniunilor învățătoresți la congresul învățătorilor confesionali din mitropolia gr. or. română a Ungariei și Transilvaniei, ce să va ținea în Arad la 10/23 August a. c., ora 9 a. m. și zilele următoare.

Arad, 25 Iunie (8 Iulie) 1914.

Roman Ciorogariu m. p.,
comisar mitropolitan.

Programa congresului.

- I. Chemarea Duhului Sfânt în biserica catedrală.
- II. Deschiderea congresului prin mandatarul comisar mitropolitan.
- III. Prezentarea actelor de legitimare (crediționalelor) și constatarea celor de față.
- IV. Constituirea biroului prin alegerea a patru secretari (notari) pentru agendele scripuristice și a unei comisiuni din trei membri pentru verificarea procesului verbal împreună cu biroul.
- V. După constituire să trece la discutarea și rezolvarea problemelor meritore, stabilite în punctele următoare:
 1. Esperiențele cu privire la executarea planul de învățământ.
 2. Chestia manualelor de școală.
 3. Modalitatea ținerii examenelor finale.
 4. Chestia organului de publicitate pedagogic al învățătorilor pentru întreaga mitropolie.
 5. Cursurile de perfecționare a învățătorilor.
 6. Activitatea extrașcolară a învățătorilor.
 7. Cantinele școlare.
 8. Situația materială a învățătorilor.
 9. Dorințe relativ la revizuirea dispozițiilor statutelor fondului de penziune.
 10. Chestia organizării învățătorilor confesionali din mitropolie.
 11. Incheierea ședințelor congresuale.

Știri

Mobilizare generală s'a ordonat în urma conflictului dintre monarhia Austro-Ungaria și Sârbia. Românii noștri au grăbit să se prezinte la locurile competente dovedind alipirea de Tron și iubirea de patrie.

În biserica catedrală din Sibiu, în sărbătorile din lunile de vară, când elevii seminarului „Andreian“ se gădesc în ferii, cântările liturgice le execută acum de un șir de ani, spre mulțumirea generală, harnicul și disciplinatul cor bisericesc al Reuniunii meseriașilor sibiieni, sub conducerea dirigentului său *Candid Popa*, învățător la școala de aplicațiune de pe lângă seminar! Nu putem lăuda din destul aceasta faptă creștinească a Reuniunii, care ar putea fi imitată și de meseriașii noștri din alte părți.

DI Victor Tordășianu, secretar al Reuniunii române agricole și prezident al Reuniunii meseriașilor

sibieni, absentând timp mai îndelungat din Sibiu, roagă pe cei cari ar avea afaceri în legătură cu numitele Reuniuni, să se adreseze deadreptul comitetelor Reuniunilor amintite.

Carte foarte scumpă. Doi anticari engleji au purtat o luptă crâncenă cu prielul unei licitari. Să vindea o carte ce a apărut în Londra la 1605 cu titlul: „Adevărata cronică a regelui Lear și a celor trei fice ale sale“. Din această lucrare anonimă a luat Shakespeare subiectul tragediei sale „Regele Lear“. Să cunosc numai 2 exemplare din aceasta cronică, păstrate în British Museum. Cronică aceasta învingătorul anticar — Quaritch — a câștigat-o plătiind 60000 coroane, iar G. Smith a rămas în pagubă.

Pentru sodalii pantofari și cismari. Ne adresăm către Reuniunile noastre de meseriași și către cărturarii noștri (preoți, învățători, notari etc.) de pretutindena ca rugarea, să aducă la cunoștința calfelor (sodalilor) pantofari și cismari, că la școala de specialitate de pantofărie din Sibiu, subvenționată de stat, să țină cu începere din 4 Septembrie n. 1914 și până la 31 Ianuarie 1915 un curs de specialitate pentru calfele de pantofari și cismari cu locuința afară de Sibiu (din provincie). Instrucția să țină zilnic dela ora 7—12 a. m. și dela 1—6 d. a. Frecvențanții primesc afară de mâncare atât instrucția (învățarea), cărțile, revizitele, unelte cât și locuința gratuit (pe nimica), iar cei de religia (legea) gr. or. mai căpătă și câte un ajutor de 10 cor. lunar, din suma pusă la dispoziția școlii de către conzistorul nostru arhidiecezan. Frecvențanții la finea cursului primesc certificat de absolvire a cursului. Frecvențanții cari cunosc limba maghiară, vor fi preferiți. Ei trebuie să fi absolvați (făcut) cel puțin școala elementară. Doritorii de a lua parte la curs să se adreseze (pe o simplă cartă poștală) în acest scop fără zăbavă, dar cel mai târziu până la 15 August, către dnul director *Marlin Schuster* în Sibiu (Nagyszeben, Saggasse 29). Sibiu, la 23 Iulie n. 1914. Comitetul Reuniunii sodalilor români din Sibiu: *Victor Iordășiannu*, prezident. *Ștefan Duca* notar.

Concertul Kneisel în Logoj. Ziua de Joi, 2 Iulie st. n. 1914, va fi înrăvâșită de publicul din Logoj ca un eveniment muzical de primul rang pentru orașelul nostru. În seara acestei zile adevărat au făcut cinste să concerteze în sala teatrului orașănesc din Logoj cu programul adus în altă parte a ziarului nostru, doi artiști de renume mondial, cari au încântat cu jocul lor măiestru toate capitalele și orașele mai însemnate, profesorul de violină la conservatoriul din Paris *Dr Antoniu Kneisel* și fica sa d-șoara *Adeline Germain Kneisel* absolventă a conservatoriului de muzică din Paris artistă la pian, pianistă de curte. Profesorul Kneisel bine cunoscut nu numai întregului românism — a fost 24 de ani profesor la conservatoriul din București — ci pe întreg globul ca un violinist dintre cei dintâi ai lumii, este de 14 ani profesor la conservatoriul de muzică din Paris și membru în jurul acestui conservator alături de celebrități muzicale ca: M. Henry Marechal, Eduard Colonne etc., posedă 13 decorații dela capii încoronați ai diferitelor țări și număroase scrisori de apreciere pline de admirație dela colegii săi ca: Ambroise Thoma, compozitorul operelor „Haniel“ și „Mignón“, Chr. Dancla, Cesar Franck, Massenet, Saint-Saëns, Dubois, Hubay ș. a. Jocul lui la violină este apreciat în terminii cei mai elogiosi de întregă presa mondială asemănându-l cu Paganini. „Toate istoriile drăcești și vrăjitoriile, pe cari le cetisem în tinerețea mea despre Paganini, mi-au venit în minte văzând jocul lui Kneisel“ — scrie un critic al

său. „Kneisel s'a afirmat ca un adevărat virtuos în producerea tonurilor de flageolet, apoi pizzicato cu mâna stângă, fără ajutorul celei drepte, în acorduri, în chiuitul, flueratul și plânsul vioarei. Arcul său fantastic diavolesc este în mâna sa o baghetă fermecătoare, virtuozitatea ne mai pomenită a artistului are ceva ceresc în sine“ — scrie un alt critic.

Fica sa *Adeline Germain*, este membră a „Societății compozitorilor din Paris“, alături de cei dintâi muzicani francezi, posedă număroase diplome, decorațiuni și scrisori dela capete încoronate, așa dela președintele republicii franceze, regele Italiei, al Belgiei dela Șahul Persiei ș. a. Favorita reginei *Carmen Sylva* a dat splendide concerte împreună cu maestrul *Enescu*, la palatul regal din București și la Castelul Peleş, chiar săptămânile trecute, în turneul ce l-a aranjat cu tatăl său împreună prin Germania a concertat și în fața împăratului *Wilhelm II* la băile Homburg. Odimioară „fenomenala copilă de 6 ani“ este numită astăzi de critică „Regina pianului“ și pusă alături de *Paderevski*.

Bibliografie

Candela Nr. 7: † Arhiducele *Francisc Ferdinand* și soția sa, *Levitic*, Dr *Vas. Tarnavschii*. *Natanail Natan Dretcanul*, *Dim. Dan*. *Materialismul ca sistem filozofic*, Dr *St. Saghin*. *Tratatul s. Atanasie*, arhiep. *Alexandriei*: *Contra păgânilor*, Dr. *I. Puiu*. *Epistola către Romani*, Dr *Vas. Gheorghiu*. *Articole rutene*. *Cronică*.

Revista teologică Nr. 7-9: *Evenimente actuale din biserica rom. catolică*, arhim *Scriban*. *Chestiuni vitale*: *Probabil sau sigur?* *Dim. Coroilescu*. *Lucruri știute*, *Senin*. *Bogomilismul la Români*, Dr *Gh. C. Cinstirea Duminecii la Americani*, *I. Podea*. *Mitropolia Ardealului sau a Bălgradului anterioară lui Mihai Viteazul*, *Gruia*. *Catolici și schizmatici*, după *S. S. Wladimir*. *Instigatorii să demască*, *Vas. Gan*. *Exhortare la „Înălțarea Domnului“*, Dr *C. Papuc* — *Săceleanu*. *Cronică bisericească — culturală*, *N. B. Tipicul cultului religios*. *Cantor*.

Cosinzeana Nr. 29: *Cu Rusia*, † *Emil Gârleanu*. *Pretreceri de vară*. *Monumente de artă țărănească*. *Cum călătoreau Romanii*. În *ajunul Crăciunului*. *Umanitate* (poezie). *Adieri de Iulie*. *Noapte* (poezie). *Ropndrc* câștigat.

Anuarul gimn. superior gr. cat. și al școlii populare elementare gr. cat. din Beiuș pe an școl. 1913—14, publicat de *Vas. Ștefanica*, director. *Cuprinsul*: *Activitatea lui I. Buteanu*. Dr *C. Paul*. *Disertație despre columna lui Traian*, Dr *G. Hetcon*. *Date școlare — statistice*. *Școala poporală*.

AVIZ

În internatul școlilor românești din Brașov să primesc elevi înscriși în clasele gimnaziale, reale și comerciale. *Taxa anuală e 700 cor.*

Prospect și informațiuni să pot cere dela direcțiunea internatului Brașov, strada Prundului 39 (Porond utca 39).

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistoriu diecezan din 1 Iulie 1914 Nr. 4492 B. ex 1914 să escrie licitațiune minuendă pentru repararea sântei biserici din comuna **Gaiul-mic**, protopresbiteratul Ciacovei.

Prețul de esclamare 2098 cor. 34 fileri.

Licitația să va ținea în 3/16 August 1914 în sala școalei confesionale gr. or. române din loc la 2 ore d. a.

Întreprinzătorii au să se prezinte în ziua sus amintită, depunând vadiul de 10%.

Planul și specificațiunea de măsuri și spese să pot vedea la Oficiul parohial din loc.

Comuna bisericească își susține dreptul, de a da aceluia lucrarea, în care va avea mai multă încredere.

Diurne și spese de călătorie nu să acoardă nimărui.

Gaiul-mic din ședința comitetului parohial ținută în 6/19 Iulie 1914.

2—2

Traian Blașiu,
paroh, președ. com. par.

Iovan Almăjan,
notar.

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistoriu diecezan din Caransebeș sub Nr. 3326 E ex 1014 să escrie licitațiune minuendă pentru repararea întregului edificiu din afară și a gardului de fer a bisericii gr. ort. rom. din **Jebel** (Széphely), protopresbiteratul Buziașului.

Prețul de esclamare este: 3622 cor. 82 fil.

Licitațiunea să va ținea Duminecă în 10/23 August 1914 înainte de amezii la orele 11 în sala școalei de băieți din loc.

Licitanții au să depună vadiul de 10% din prețul esclamării în bani gata ori hârtii de valoare, și nu au drept a cere diurne ori spese de călătorie.

Preliminarul de spese dimpreună cu planul lucrărilor să pot vedea la Oficiul parohial în ori și ce zi.

Comuna bisericească își rezervează dreptul a preferi dintre licitanți pe cel mai de încredere, fără considerare la preț.

Contractul e valabil pentru întreprinzător îndată după subscriere.

Jebel (Széphely) la 6/19 Iuliu 1914.

2—3

Epitropia parohială.

Concurse

Pentru îndeplinirea în mod definitiv a postului al doilea de *învățător* de nou sistemizat, la școala confesională gr. or. română din **Bocșa-montană**, protopresbiteratul Bocșa-montană, comitetul parohial publică concurs în „Foaia diecezană”, cu terminul prescris de recurgere, cu următoarele.

Emolumentele :

1. Salar 100 cor. dela comuna bisericească.
 2. Întregirea de salar fundamental și eventuale gradațiuni să asigură din ajutorul de stat cerut.
 3. Paușal pentru adunările Reuniunii învățătoresți 30 cor.
 4. Pentru scripturistica școlară 10 cor.
 5. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 cor.
- Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în

cântările bisericești, a purta scripturistica în sinodul și comitetul parohial și a compune socoțile bisericești și de cult. Preferiți vor fi cari sânt în stare a instrui și conduce corul vocal.

Recurenții au a se prezenta în sf. biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântarea bisericească. Recursele instruite cu documentele delipsă au a să înainta Oficiului protopresbiterat din Bocșa-montană în timpul reglementar.

Bocșa-montană din ședința comitetului parohial ținută la 26 Mai 1914 st. v.

1—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Mihail Gașpar*, protopop.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din **Ohabamutnic** (Mutnoksabadja), protopresbiteratul Caransebeșului, să escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”.

Emolumentele :

1. Salar în bani gata 980 cor. Pentru întregirea salarului la mărimea ficsată de art. de lege XVI din 1913 comuna bisericească cere ajutor de stat.

2. Pământ arător 2 jugere, care aduce un venit anual de 20 cor.

3. Pentru participarea la adunarea generală și conferințele învățătoresți — dacă va participa și va dovedi participarea — 20 cor.

4. Pentru scripturistica și tipărituri școlare 10 cor.

5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.

6. Cortel în natură cu grădină.

7. Lemne pentru încălzirea salei de învățământ și adusul lor 61 cor. 20 fil.

Alesul învățător este îndatorat a cerceta însuș regulat sfta biserică la toate slujbele dumnezeiești, a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrua tinerimea școlară în cântări bisericești.

Sânt preferiți cei cu cunoștințe muzicale și în stare de a conduce cor vocal.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subșterne petițiile Prea Onoratului Oficiu protopresbiterat din Caransebeș și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfta biserică, nu însă în ziua alegerii.

Ohabamutnic (Mutnoksabadja) din ședința comitetului parohial, ținută la 6/19 Iulie 1914.

Ioan Lăpăduș
par. preș. com. par.

1—3

Todor Latia

not. ad hoc. al com. par.

Pe baza ordinațiunei Ven. Conzistoriu diecezan ddo 13 Iunie 1914 Nr. 4005 B. ex 1914 să escrie din oficiu concurs pentru ocuparea postului de *capelan* pe lângă neputinciosul preot Teodor Cioloca din **Șipet** (Sebed), parohie de clasa II-a, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”.

Emolumentele :

1. Din complexul de 33 jug. — cât face sesiunea parohială pe care o folosește preotul Teodor Cioloca — jumătate din sesiunea parohială 16 $\frac{1}{2}$ jugere din partea de cătră comună, peste două rânduri, și jumătate din venitele stolare și din birul parohial uzitat.

2. Alegândul capelan are a suporta toate dările după pământul ce-l va folosi și a se îngriji însuș de locuință.

Concurenții sânt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, rituale și oratorie, cu prealabila încuviințare din partea protopresbiterului tractual.

Recursele pentru acest post, instruate conform dispozițiilor statutului org. și ale regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial, au să trimită Prea On. Oficiu protopresbiteral gr. or. rom. în Buziașfördő (Buziaș).

Buziaș în 26 Iunie 1914.

3—3 **Oficiu protopresbiteral:**

Ioan Peța, protopresbiter.

Pentru întregirea definitivă a posturilor de învățători la școalele confesionale gr. or. române din **Făget, Botinești și Luncani**, protopresbiteratul Făgetului, să escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“.

Emolumentele sânt:

I. Făget.

1. Salar în bani gata 1200 cor.
2. Pentru conferință și adunare generală 30 cor.
3. Pentru scripturistică 10 cor.
4. Dela înmormântări 1 cor.
5. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină.

II. Botinești.

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru conferință și adunare generală 30 cor.
3. Pentru scripturistică 4 cor.
4. Pentru lemne 26 cor. pe seama învățătorului.
5. Dela înmormântări 1 cor., cu liturgie 2 cor.
6. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină de 1 juger, având învățătorul să solvească contribuția.

III. Luncani.

1. Salar în bani gata 400 cor.
 2. Pentru conferință și adunare generală 12 cor.
 3. Pentru scripturistică 10 cor.
 4. Pentru lemne 30 cor.
 5. Dela înmormântări 40 fleri, cu liturgie 1 cor.
 6. 2½ juger pământ arător, cu venit de 20 cor.
 7. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină.
- Întregirea de salar fundamental și eventual graduații să asigure din partea statului.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de sf. biserică, a instrua elevii și elevele de școală în toate cântările bisericesti, a conduce corul sf. biserici, a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial și a compune socoile cultului și ale bisericii.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și așterne petițiile instruate conform normelor din vigoare în termenul deschis la Oficiu protopresbiteral gr. or. român al tractului Făget.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică a respectivei comune spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, dar nu în ziua alegerii.

Făget în 8 Iulie v. 1914. 2—3

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu*, protopresb.

Comitetele parohiale.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător la școala confesională gr. or. română din **Tolvădia** — pe baza deciziei Venerabilului Conzistoriu diecezan Nr. 2949 Șc. din 20 Mai 1914 — să escrie concurs cu

Redactor responsabil: **Dr Iosif Olariu.**

termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“.

Emolumentele sânt:

1. Salar în bani gata 600 cor. Pentru întregirea prescrisă de lege a salarului s'a cerut ajutor de stat.
2. Pentru lemne 36 cor.
3. Cortel liber cu 2 chilli, cuina și zidiri laterale cu ¼ juger grădină de legumi.
4. Pentru scripturistică 10 cor.
5. Pentru adunarea generală 14 cor.
6. Pentru conferințele despărțământului 15 cor.
7. Dela înmormântări 80 fl., cu liturgie 1 cor.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de s. biserică, a instrua tinerimea școlară în cântarea bisericească, a o conduce în s. biserică și a cerceta regulat s. biserică — a conduce agendele scripturistice ale comitetului și sinodului parohial.

Sânt preferiți cei cu cunoștința muzicală și în stare a conduce cor vocal.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subșterne petițiile Prea On. Oficiu protopresbiteral din Ciacova (Csák), conform normelor din vigoare în termenul prescris. Tolvădia la 24 Iunie 1914.

Ioan Coșariu

3—3

Moise Stoin

preș. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan*, protopresbiter.

ANUNȚ

Să caută un **învățător** (diplomat) pentru predarea limbei române și a cântului la curs primar.

2—3

A se adresa:

**Directiunea Institutului „I. Javet“
Craiova (România).**

